

Modern takarmánykészítőgépeket

elismert elsőrendű kivitelben szállit

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 57/a.

Fiókraktárak:

DEBRECEN, KAPOSVÁR, SZABADKA, TEMESVÁR.

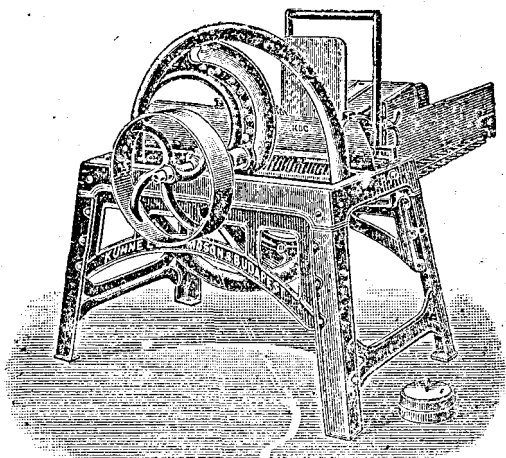
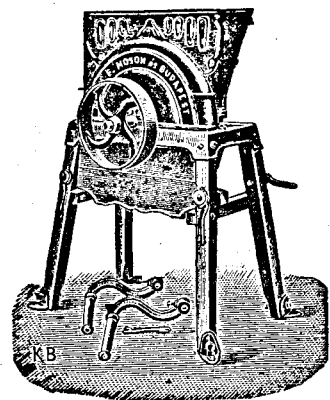
Tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Mótorhajtásu.

2012

takarmánykamra berendezések.

Ujdonságok: Angol darológépek merőleges kövekkel. Erőhajtásu kukoricamorzsológépek. Elsőrendű benzinmótorok.



Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10 sz.

Alakult 1900.

Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1.813 360 - K.
Tartalékok 2.401 687 53.

Összesen: 4 215 047 53 K

1901. évi fölösleg 90.349 -
1902. 59.782 26
1903. 109 331 7

1904.	72 488 25 K
19 5.	61,780 60
1906.	39,743 80
19 7.	41,87 32
19 8.	81,88 76
190 1.	1 6589 04
1910.	120,164 35

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módokat szerinti

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjrányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902 évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904 és 1905 évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906 évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10% évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907, 1908, 1909. valamint 1910 évi üzletfeleslegből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2.401.687,53 koronára ruának.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az igazgatóság

Mindennemű

Gazdasági gépek, eszközök és anyagok

legelőnyösebb beszerzési helye a

Székely Gazdák Szövetkezete, Marosvásárhelyt

Kühne mosoni gépgyára és **Mc. Cormick** aratógépgyár erdélyrészi vezérképviselője.

Elsőrendű borsajtókat, szőlőzúzókat, ekéket, vetőgépeket és boronákat, továbbá tárcsásboronákat, kukoricaszártépőgépeket készletben tartunk s azonnal szállíthatunk.

2336

Legelőnyösebb bevásárlási forrás nagyban és kicsinyben mindennemű zsákokban, vízmentes takaró és sátor ponyvákban, kötél, spárga és zsinégárúkbán, lópokrókban és takarókban.

Gáspár Gyula és Társa
zsák-, ponyva és kötéláru kereskedése és kölcsönző intézete

Marosvásárhely,

Kossuth Lajos-u. 14. 2699

Telefon 392. Telefon 392.

Manilla kéve-
kötő zsinetek
eredeti gyári
árban.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete
tájkertész és kertépítő
BUDAPEST

Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

278 **VII., Gizella-ut 15.**

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Termeljünk többet!



Ha kukoricatermesztésének jövedelmét tetemesen fokozni óhajtja, rendezkedjék be a kitűnően bevált gépüzemű **amerikai rendszerre.**

Vesse kukoricáját az

„**AVERY JUNIOR PLANTER**”

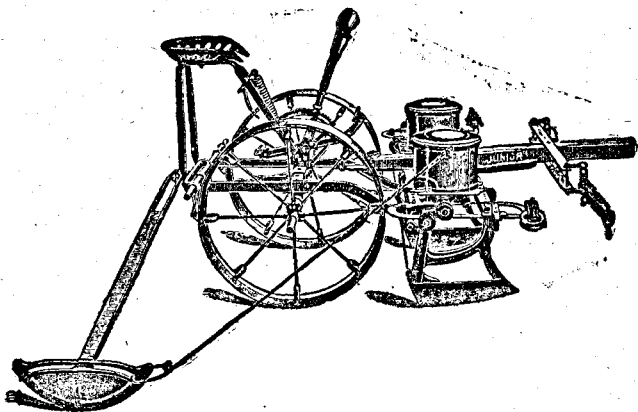
precíziós négyzetültetővel, művelje az

„**AVERY JUNIOR WEEDER**”

rugalmas fogu gyomirtó és porhanyító géppel s a fejlődés későbbi időszakában az

„**AVERY JUNIOR CULTIVATOR**”

kapálógéppel.



Tetemes mag és munkamegtakarítás! A kézierő teljes kiküszöbölése és **fél költség mellett duplattermést fog elérni.**

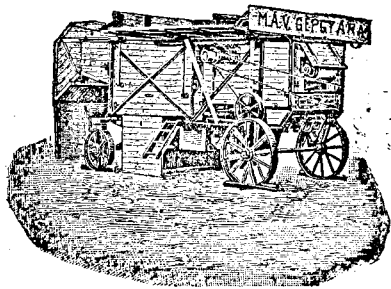
Fenti eszközök kizárólag cégünknel kaphatók. Kérjen ismertető leírást.

Bächer Rudolf — Melichár Ferencz.

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond

Budapest, VI., kerület, Nagymező-utca 68. szám.

2690



A M. Kir. Államvasutak Gépgyárában gyártott legújabb szerkezetű **gőzcséplőkészlet** acélkeretű golyócsapágyas cséplőgéppel és 10 légkörnyomásra berendezett lokomobillal.

Nagy munkateljesítmény. Olcsó üzem. Tartós szerkezet.

Legújabb rendszerű államgépgyári **benzinmotorok** karburátorral.

Rendkívül olcsó üzemű államgépgyári **szívógázlokomobilok.**

Utimozdonyok, gőzekék, aratógépek, fűkaszálók,

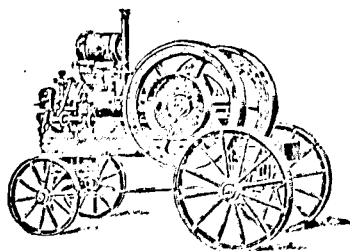
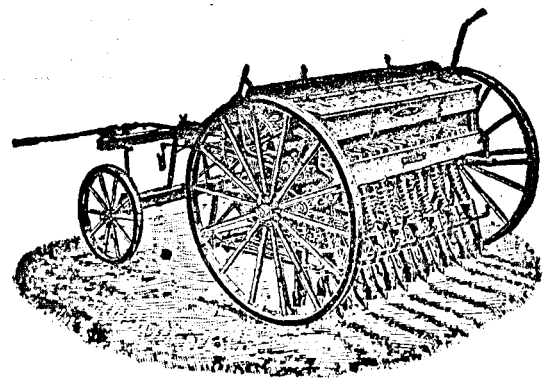
államgépgyári félstabil compound gőzgépek.

A Losonci Mezőgazdasági Gépgyár részv.-társ. gyártmányai:

„Losonci-Drill” tolóhengeres, „Rekord-Drill” meritókanalas rendszerű és szabadalmazott „**REKORD II**” vetőgépek.

Különleges **répavetőgépek.**

Kalmár-féle gabonatisztító rosták. :: Malomberendezések.



Resicai ekék, boronák.

Laas-rendszerű **répakapák** stb.

Részletes árjegyzékkel és árajánlatokkal szívesen szolgál:

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, V., Váci-körút 32.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/4 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERESZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR ATTILIA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A szervezett fogyasztók sikerei.	77
A Kolloid-chemia a mezőgazdaságtan. <i>Dr. Irk Károly.</i>	77
Kísérletek a száj- és körömfájás elfojtására Franciaországban. (<i>h. a.</i>)	78
Irodalmi szemle.	79
Kisebb szakközlemények.	79
Egyleti élet.	79
Kormányintézkedések.	80
Vegyes közlemények.	80
Hírdetések.	

A szervezett fogyasztók sikerei,

Ma, amikor minden társadalmi réteg, minden társadalmi osztály és minden szakma a szervezkedés jelszavát hangoztatja, kétség telenül nem hiába való a fogyasztók szervezkedése is, mert hiszen minden szervezkedés a kizsákmányolás ellen irányul. És vajjon van-e kizsároltabb, az erősek hatalmát jobban nyögő valami, mint a fogyasztóközönség?

A magyar fogyasztóközönség öntudatos szervezkedése másfél évtizeddel ezelőtt kezdődött s azóta a szervezkedésre irányuló mozgalmat egyetlen gyűjtőfogalom alá lehet vonni, aminek a neve: Hangya. A Hangya a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezeti központja. A legnagyobb magyar szövetkezeti központ, amelyek a kötelékébe az elmúlt év végén 1091 fogyasztási szövetkezet tartozott. Az 1091 szövetkezetnek kis híján 200,000 tagja volt, tehát rövid másfél évtized alatt 200,000 családot sikerült szervezni az áruuzsora tulkapásai ellen olyan szervezetekbe, amilyen szervezetek a nyugati államokban még jobban beváltak, mint nálunk.

A Hangya most tette közzé az 1911-ik üzletévről szóló mérlegét és a munkásságáról beszámoló főbb adatokat, amelyek kétség telenül meggyőzhetnek mindenkit arról, hogy a fogyasztók szervezkedésének ma már nálunk is vannak sikerei. Ez adatok közül legszembetűnőbb az, hogy az elmúlt esztendő folyamán a Hangya nem kevesebb, mint 24 millió korona értékű közvetítői haszontól mentes hamisítatlan minőségű árucikket juttatott el falusi

szövetkezetei révén a fogyasztási szövetkezetekhez. Ilyen üzleti forgalommal egyetlen magyar vállalat sem dicsekedhetik el azzal, hogy aránylag igen rövid idő alatt jutott el ekkora eredményhez. Az eredményt még szebbé teszi az, hogy ezek az oltó, hamisítatlan árucikkek, amelyek nélkülözhetetlen keliékei egyrészt a jó táplálkozásnak, így a testi erő gyarapításának, másrészt az okszerű gazdálkodás fejlesztésének, kivétel nélkül olyan néprétegekhez kerültek, amelyek azelőtt teljes mértékben ki voltak szolgáltatva a saját egyéni hasznukat szem előtt tartó falusi szatócsoknak és korcsmárosoknak.

A városi lakosság kevésbé érzi az áruuzsorát. Városokban mégis annyira, amennyire megvan az üzleti verseny a kereskedők között. Falun azonban ahol rendszerint egy család tartja kezében az egész kiskereskedelmet, a falu népe teljesen ki volt szolgáltatva a gyors meggazdagodási hajlamoknak, a szatócsok önzésének. Ha a fogyasztási szövetkezeteknek egyéb érdeme nem volna, mint hogy bevitték a falvak kereskedelmébe is az egészséges, erőteljes üzleti versenyt, már ez az egy dolog szükségessé teszi, hogy minden községben alakuljon legalább is egy fogyasztási szövetkezet. S bizonyára alakulki is fog, mert hiszen a fejlődés, a szövetkezetek szaporodása eddig is kielégítő. De akkor, ha a magyar nép a Hangya sikereit látva teljesen észretér és uem ül fel többé azoknak a rosszakaratu híreszteléseknek, azoknak az ellenséges támadásoknak, amelyekben 14 év leforgása alatt állandóan része volt a Hangyának és a kötelékébe tartozó fogyasztási szövetkezeteknek, része van ma is: akkor feltartózatlanul fog megindulni a fogyasztók szervezkedése saját maguk anyagi és erkölcsi érdekeinek védelmére.

Mert bizony a szervezett fogyasztók eddigi sikereit az teszi mindenki előtt értékessé különösen, hogy a fogyasztási szövetkezetek nemcsak anyagi előnyöket jelentenek a fogyasztók részére, de erkölcsieket is. Ott, ahol a fogyasztási szövetkezet megvetette a lábát, abban a községben megszűnik a korcsma, megszűnik a mérgezett pálinka uralma. A falu népe [kikerül az alól az átkos befolyás alól, amelyben eddig volt, amikor is meg-

győződését, erkölcsieit pénzen lehetett megvásárolni. Ahol fogyasztási szövetkezet vetette meg a lábát, abban a községben meghonosul a közérdekű munka s átveszi uralmát az egyetértés, a közös munka szeretete. Ott a nép tud áldozatokat hozni közcélra, tud összetartani, tud lelkesedni nemes ideálokért; az ilyen községben nem sajnálják az iskolára és a templomra a pénzt az ilyen községekben az ismeretterjesztő előadásoknak, a gazdálkodás javítására irányuló felhívásoknak megvan a kellő hatása, egyszóval a fogyasztók szervezkedése, nemcsak anyagi, de erkölcsi sikereket is teremt, amely kezdetét jelenti a magyar közélet ujjaszületésének.

A Kolloid-chemia a mezőgazdaságban.

Irta: *Dr. Irk Károly*, vegyész.

I.

A természettudományoknak — az utolsó évtizedben történt — rohamos haladását egy képpel tudom csak kellőképen megvilágítani.

A természettudományok fejlődésének tengerén — valamikor, réges-régen — uttalan utakon egy erős bárka indult el. Erős kormányosa volt az a nagy Energia, mely azóta alkot és rombol a fejlődő haladás zászlója alatt. A víz sötét s csak itt-ott mutat irányt a hajónak egy-egy pislogó láng, melyet egy-egy lángelme munkája, egy-egy kikutatott természettudományi törvény vet. S ez így tart sok évezreden át. Majd világosodik a tenger, de mind hullámosabb lesz; a kutatás rohamosabb, intenzívebb s a mult század 50-es éveitől kezdve a felkutatott természeti törvények világa mellett világító tornyok épülnek, melyen a forrongó eszmei harcoknak hatalmas technikai nevei ragyognak, mint a Bunsen és Kirchhoff neve a Spectroscoppal, a Marconié — a drótalan táviróval, az Edisoné az electromos világítással és telefontal, a Röntgené — áthatoló sugaraival, a Curie-é a Radiummal, a Koch-é a tuberculosis kutatásaival, Blériot, Voisin és Wright testvérek nevei a repülés technikáj val, a Morane-é (2521 m.) és Chavez-é (2562 m.) az új technikáért való vértanu halálukkal, a különböző számú Zeppelinnek a kormányozható léghajókkal, Pasteur a

Magyar

Gazdasági és kerti

Mezőgazdák



Magvak

szövetkezete

legjobb beszerzési forrása

Budapest, V., Alkotmány-utca 13.

veszettség elleni harcával, Behring a difteria-ellenes szerumával stb. stb.

E világító tornyok fénye már biztos utat mutat a régi sötét vizen, de az utat már nem egy egy láng fénye világítja, hanem többé, sokszor valamennyié.

Ha végignézzük az utolsó évtizedek természettudományi fejlődésén nem látjuk már a régi tudomány-ágakat azokban a teljes elszigeteltségükben, mint ezt még a múlt század 80-as éveiben is láttuk. A határfalak elmosódtak s 2—2 tudományág határfalán egy új ág fejlődött, hatalmas, erős törzsszel, kitöltvén a 2—2 ág közötti űrt, összekapcsolván az egyes kiegészítő láncszemeket: egy szerves egészszé. E kapcsolat gyakran megfeythetetlen problémákat old meg könnyűszerrel, gyakran régi meggyökeresedett elveket forgat fel más lát-szögű prismáival.

Ilyen határterületeket kapcsolt össze már régebben az agrikulturn-chemia, melynek kiható vivmányait már e lapok hasábjain ismerttettem.* Az ily határfelületeken fejlődő tudományágak felszínén állandó hullámozást látunk, mely hullámokat a beléje torkolló komponensek vetik. Így mozgatja az agrikulturn-chemiát egyrészt a vele összefüggő régi ágak lassabb fejlődése, majd újabb a physika és physikalisch-chemia újabb haladásai s a bakteriologia. Alig-alig jutunk egyik vagy másik uton egy egy biztosabb elvhez, máris új irány jön, mely sok eddig megfeythetetlen mezőgazdasági chemiai kérdésre ígér feleletet adni. S ez a *kolloid-chemia*, melynek bár gyökerei vissza nyulnak a múlt század 60-as éveibe, mégis csak az utolsó években fejlődött ki egy hatalmas tudományá

Tekintettel arra a körülményre, hogy a kolloid-chemia úgy a talajismeret, mint a műtrágyázás, a trágyahatás, növényi-állati-physiologia legkülönbözőbb eddig megfeythetetlen kérdéseibe magyarázólag szól bele — szükségesnek tartom a chemia ez ágának e helyen való rövid ismertetését.

Mert a kolloidokhoz tartoznak a növény és állatvilág legkülönbözőbb vegyületei, így a növényi plasma s az élő sejtszövetek, s ezeknek különböző alkatrészei, mint a keményítő, cellulosa, növényi fehérje stb; valamint az állati fehérjék, enyv stb. stb.

Kolloid alatt általában viznek vagy valami más oldószernek az elegyét értjük szilárd vagy félig folyós anyaggal, amelyet azonban sem szabad szemmel, sem microscopiummal megkülönböztetni az oldószertől nem lehet. Vagyis az elegyek, mondhatjuk az alábbiak szerint oldatok homogének, egyneműek. E felfogás szerint a kolloidok átmenetet alkotnak egyrészt a valódi oldatok között, milyen pl. a cukoroldat stb., másrészt a macroscopikusan is megkülönböztethető suspensiók között.

Erdélyi Gazda: 1909. 36. 37.

A kolloidok felfedezője *Graham* volt 1862-ben (Lieb. Ann. 127. 1. [1862.]).

Hydrodiffúzióskísérletei alkalmával ugyanis rájött arra, hogy ha különböző anyagok vizes oldatát állati hártya választja el a víztől, úgy egyes oldatok a hártyán gyorsan átömlenek, diffundálnak, mások vagy éppen nem, vagy csak igen lassan. Továbbá rájött arra, hogy a gyorsan átdiffundáló anyagok oldatból könnyen kikristályosíthatók, míg az alig vagy éppen nem diffundáló amorphok, alaktalanok, kristályosodására nem képesek. *Graham* készülékével, melyet dialisatornak nevezett s mely egy megnedvesített pergamenttel lekötött edényből áll, melybe a megvizsgálendő anyag jön, s mely egy külső szélesebb vízzel megtöltött edénybe van függesztve, az anyagokat 2 nagy csoportba osztotta. A *kristalloidok* és a *kolloidok* csoportjára. A kristalloidokhoz tartoznak a gyorsan átdiffundáló, kristályosodásra hajlandó anyagok, minők szerinte a konyhasó (chlor-natrium), cukor, magnesium-sulfat stb.; a kolloidokhoz (latinul enyv colla) tartoznak a nem kristályosodó, hanem szilárd állapotban enyvnemű anyagok, minők szerinte a fehérje és karamel, de ide tartoznak a különböző gummianyagok, albumin, dextrin, keményítő s a növényi s állati szervezet számos felépítő és működő anyaga. Ez eljárást, vagyis az áthatoló anyagnak az oldószertől való elkülönítését: *dialysisnek* nevezte *Graham*, az állapotot, amelyben „az anyagnak e két különböző világa” van: *kristalloid- és kolloid-állapotnak* (van *Bemmelen, Weimann*). A dialysatorral továbbá megállapította — számokban kifejezve azt is, — hogy a vízben oldott anyagok különböző átömlési sebességgel bírnak, s hogy e sebesség különbség alapján a kristalloidok a kolloidoktól elválaszthatók és az egyes kolloidok meg is tisztíthatók.

További vizsgálatok kimutatták továbbá azt is, hogy nemcsak szerves, de szervetlen kolloidok is vannak, mint pl. sok sav vizes oldata, pl. ónsav, kovasav, wolframsav, továbbá különböző fémhydroxydok pl. a kolloidalis ferrihydroxyd, aluminium-hydroxyd stb különböző sulfidok pl. arsen-trisulfid (As₂S₃) stb.; nemkülönben egyes, különös uton előállított fémek stb.

A kolloid anyagokat jellemzik, hogy szűrés alkalmával homogének (Zsigmondy Kolloid aranyoldatot szűrt át változatlanul agyagfiltrumon), belső surlódásuk alig különbözik a tiszta oldószertől, osmosis nyomásuk igen csekély, de azért mérhető; fagyáspont csökkenést és forráspont emelkedést eddig kolloid oldatokban nem észleltek, legalább is az észlelt értékeken nem volt eldönthető, hogy a kapott számértékek nem — a tisztátalanságoknak tulajdonítandó. E különbségekhez járul még a kolloid-oldatok optikai magaviselete,

mely rendszerezésük alkalmával bir különösen nagy fontossággal.

Optikailag a valódi oldatok (pl. a kristalloidok) teljesen homogének, egyneműek. (Jellemzi egyébiránt a valódi oldatokat diffúzióképességük, osmotikus nyomásuk, *teltelt oldatokból* való kristályosodási képessége, az oldószertől eltérő forrás- és fagyáspontcsökkenése stb.)

Optikailag a suspensiók különeműek. A benne foglalt heterogen részecskék microscopium alatt jól felismerhetők, de e nemű elkülönülését az egyes részecskék a suspensio zavaros volta már a szabad szem előtt is elárulja.

Kérdés, hogy milyen most e két végtel szemben a kolloid optikai magatartása?

A kolloid oldatok nemcsak szabad szemmel nézve teljesen homogének vagy egy kissé opalescálók, hanem egyneműségét mutatja microscopium alatt is, tehát így a valódi oldatokat jellemző sajátságokat mutatja, éppen úgy miként a szűrés alkalmával. De az oldat mégsem homogen. Erre vezettek egyrészt azok az észlelések, melyek kimutatták, hogy a kolloid oldat a nehézségi törvény hatása alatt az alsóbb rétegekben concentráltabb, mint fent, továbbá, hogy az oldat színe változik, ha ráeső fényben vizsgáljuk, vagy ha átesőben, továbbá, hogy a kolloid oldatok rendszeren opalescálók s fluoreskálnak, könnyen megtörnek stb.

(Folyt. köv.)

Kísérletek a száj- és körömfájás el-fojtására Franciaországban.

A francia földmivelésügyi miniszter jelenleg kísérleteket végeztet a délfranciaországi Landes départementban a száj- és körömfájás ellen alkalmazott különböző szérumok jelentőségének megállapítása végett.

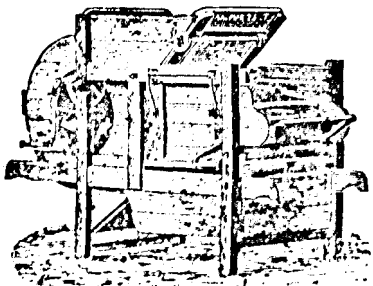
Tudvalevő u. i., hogy ennek a hazai állattenyésztésünket is állandóan veszélyeztető járványnak fellépése Franciaországban a múlt év folyamán a legsúlyosabb következményekkel járt s a mezőgazdák, illetve állattenyésztők kárát mintegy 200 millió frankra becsülik.

A kísérleti munkálatokat Leclaniche állategészségügyi főfelügyelő (előzőleg a Toulouse-i állatorvosi iskola jeles tanára) vezeti.

A tervezett kísérletek céljából öt birtokos bocsátotta rendelkezésre állatait. A birtokosok egyikének állatállománya szájfájással van fertőzve, a négy többi birtokos állatai azonban teljesen járványmentesek.

A fertőzött állatokon a bizonyos mértékben már bevált szérumokkal (atoxyl, a Doyen-féle és Valled széruma) befecskendezéseket fognak eszközölni.

Az egészséges állatokat valamelyik szérummal beoltják s az így beoltott állatok közül néhányba viszont szájfájást oltanak, hogy



Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelé

„Eredeti Kalmár-rosták”

Ez évi újdonságokról szíveskedjék ingyen árjegyzőket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

2006

kitűnjék vajjon e szérumok az állatokat mentesítik-e a véstől, illetve mennyiben enyhítik a betegség lefolyását. A kísérletek mintegy két hetet fognak igénybe venni.

A francia földmívelésügyi minisztérium, tekintettel arra, hogy a száj- és körömfájás megakadályozása céljából az állategészségügyi rendszet terén eddig alkalmazott eszközök (pl. a fertőzött állatok elkülönítése, illetve forgalmának tilalma, Lásd Code Rural, Livre III. Tit. I.) elégtelennek bizonyultak, erős bb rendszabályokhoz szándékozik nyulni.

Ilyen volna a fertőzött állatok kötelező s azonnali levágása a járvány kiütésekor. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot a francia képviselőház már megszavazta s jelenleg a szenátus asztalán fekszik. Célszerű volna azonban az említett kötelező levágás alkalmazásán kívül egy, a járvány fészket övező nagyobb körön belül az összes állatokat beoltani valamelyik, a kísérletek alapján alkalmasnak minősített szérummal.

Amennyiben pedig ez sem bizonyulna elégségesnek, az az eszme is foglalkoztatja a szakköröket, hogy nem volna-e helyes a Franciaország területén levő összes állatokra, melyekre e járvány átragadhat, beoltani a szájfájást, miután azokon a kór lefolyását enyhítő szérumokkal injekciókat eszközöltek.

A francia földmívelésügyi minisztérium reméli, hogy ily módon sikerülni fog a bajon győzedelmeskedni. Azonban mindenekelőtt annak eldöntése szükséges, hogy mely szérumok igazán hathatósak. A folyamatban levő kísérletek erre nézve fognak választ adni.

(h. a.)

IRODALMI SZERLE.

Kisgazdaságok berendezése. Irta: *Matlaszkovszki* Tádé. A Köztelek Olcsó Könyvtára III. évfolyamának 7. és 8. füzeté. Ára 1 korona.

Miután a Köztelek Olcsó Könyvtára már elég alkalmat nyújtott a mezőgazdasági termelés különböző ágaira vonatkozó szakismertetek megszerzésére, megjelent az üzemtani ismeretek népszerűsítésére hivatott füzet is, amely a kisgazdaságok berendezésére vonatkozó legszükségesebb tudnivalókat adja elő és rámutat arra, hogy miként kellene értékesíteni a mezőgazdasági tudomány vívmányait a gyakorlatban. A füzet részletesen tárgyalja a birtok, törke és munkaerő kérdéseit, mint amelyek a termelés kellékei, gyakorlati utmutatást ad az új gazdálkodási rendszer megállapítására, ismertette a gazdálkodási és trágyázási rendszereket és azokat a tényezőket, amelyek a növénytermesztés és állattartás szervezésénél döntő jelentőségűek, végül pedig a gazdasági üzemterv elkészítésére vonatkozólag nyújt felvilágosítást. A széles gyakorlati látókörrrel bíró szerző tömör és világos alakban megvilágít minden egyes kérdést, ami a kisgazdaságok okszerű berendezése szempontjából figyelembe jöhet és kijelöli mindenütt azt az utat, amely a jövedelmezőbb gazdálkodáshoz vezet. A fontosabb üzemi kérdések megoldásának módját részletes gyakorlati példákkal teszi érthetőbbé és így nagyon is al-

kalmas arra, hogy az intelligensebb kizgazdák üzemi szaktudását megalapozza. Mint az üzemtani nagyterjedésű tárgyának rövid gyakorlatias foglalatját, az intelligens gazdaközönség is haszonnal olvashatja ezt a füzetet.

Megrendelhető a „Patria“ r.-t. könyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Mezőgazdasági kalauz című munkán dolgozik Buday Barna a „Köztelek“ felelős szerkesztője és Konkoly Thege Sándor dr. segédszerkesztő. A könyv bő ismertetését és címjegyzékét fogja tartalmazni azoknak a gazdaságoknak, melyek általánosan kereset állatfajták tenyésztésével, növényfélések termesztésével kiterjedtebben foglalkoznak. A kérdőívek útján bejelentendő adatokat teljesen díjtalanul közlik. A munka a folyó év őszén fog megjelenni magyar és lehetőleg német szöveggel. Az előfizetők 15—20 koronáért rendelhetik meg. A bolti árt magasabb lesz.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **A vas rozsdásodása ellen.** A vasnak a rozsdásodás ellen való oltalmazására már igen sok szer van alkalmazásban, de a gazdaságokban, hol mindig arra kell tekintenünk, hogy azt kéznél lévő anyagokból, a legegyszerűbb módon tudjuk előállítani, lesz talán aki az alább leirt egyszerű kenőcsöt nem ismeri. 3 rész szalonnát és 1 rész cukrot összeolvasztunk s ezzel a kenőcsöt a különféle vas- és acélszerszámot kéfével vagy posztódarabbal bevonjuk. A csavaroknak rozsdá ellen való megóvása is igen célszerűen és egyszerűen eszközölhető, azoknak az olaj és grafit keverékbe való bemártása által. A forróvágnak, nedvességnek, nedves levegőnek kitett gépeknél, a csavarok az olajozás mellett is meg szoktak rozsdásodni ezen körülmény gyakran a gépek szétszedését igen megnehezíti s a gépek a csavaros erőszakos eltávolítása folytán sokat károsodnak. A fenti eljárás tehát ezen szempontból is igen jónak és előnyösnek bizonyult.

+ **A borjak itatása.** Sokat lehet a fölött vitatkozni, hogy a szoptatás vagy itatás célszerűbb-e? A szoptatásnak az az előnye, hogy természetes. A borju teljesen kiszopja anyját és tőgygyuladások be nem következnek. A gulyásoknak kényelmesebb, nagy munkától kímélve meg őket. Hátránya az, hogy nem egyforma és a tehén tejelési képességétől függ. Ha sok a tej, akkor a borju túl kövér lesz. Elválasztás után lesóványodik és szénapotrohat kap. Ha korán választjuk el, akkor a borju szük mellű lesz. Az elválasztás úgy a borjura, mint tehénre nézve kellemetlen.

Az itatás előnye az, hogy a tejelőképeség fokozható, mert a jó fejű erősebben dolgozza meg a csecseket, mint a borju. Az itatandó mennyiség hatalmunkban áll és annyi időre terjeszthetjük ki, amennyire akarjuk. De hátránya az, hogy sok dolgot ad és rendkívüli pontosságot és tisztaságot követel meg, amit ha cumulasztunk, akkor nagy károsodások tesszük ki magunkat. Számoljon kiki viszonyával és a szerint rendezkedjék be. Anynyit még hozzátehetünk, hogy az itatás útján tejsurrogatásokat, u. n. zabdara-levesre és lefőzött tejjre foghatjuk a borjakat, ami tejeladásra vagy vajtermelésre berendezett gazdaságoknál kikerülhetetlenné teszi a szoptatásnak részben mellőzését.

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmányi ülése.

Az E. G. E. igazgató-választmányja február 14-én tartotta rendes ülését az egylet székházának üléstermében.

Elnökölt: Lészai Ferenc e. alelnök.

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Jelen voltak: Jakab László, dr. Cséser Lajos, dr. Seyfried Károly, Jászberényi András, dr. Baintner Ferenc, br. Mannsberg Sándor, dr. Páter Béla, Wolszky Győző, dr. Szentkirályi Ákos.

Elnök az ülést megnyitván, — a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Jakab László és dr. Cséser Lajos tagokat.

Titkár bemutatja a 120937. sz. Állategészs. Értesítőt, mely 12 új marharakodó állomás engedélyezéséről szól. — Szolgál tudásul.

A földm. miniszter kiosztás céljából megküldi 500 példányát a „Tagosítsunk“ című füzetnek. Intézkedés megtétetett. — Szolgál köszönő tudásul.

Ugyanő értesít az egyes szeszgyárakban raktáron levő eladó szárított szeszmoslék mennyiségekről. — Ülés határozza, hogy a Hirsch Ö.-féle gyártól az eladási ár megtudandó és azzal együtt az értesítés a hiv. lapban újra közlendő.

Ugyanő felkéri az egyletet, hogy a földgazak hasznosításáról intézkedő 1911. évi VI. t.-c. értelmében a hasznosításból eredő állami tisztajövedelem tiz százalékának felhasználásával létesítendő közalap szervezésével kapcsolatos kívánalmairól véleményes jelentést tegyen. — Igazgatóválasztmány e kérdésben már múlt évi május 6-án felterjesztvén részletes javaslatát, annak ismételtlen való megküldését határozza.

A 19109. sz. állategészs. Értesítő szerint Németország egyes tartományai a száj- és körömfájás miatt zár alatt álló magyar területekről tilos az illető állatok, termékek stb. bevétele. — Szolgál tudásul.

Földm. miniszter értesít, hogy a gazd. tanfolyamok és előadások céljaira adományozott összeget: 2700 koronát kiutalta. — Köszönettel tudásul vétetik és elnökség a felvétellel megbizatik.

Ugyanő értesít, hogy az egyleti könyvkiadó-vállalat 56. sz. füzetéből 100 példányt megrendel. — Az elküldés iránti intézkedés megtörténvén, ülés a leiratot köszönettel veszi tudomásul.

Az Erdélyrészi Falkavadász-Társulat kérésére, a folyó évi versenyek díjaira igazgatóválasztmány 400 korona segélyt szavaz meg.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete taggyűjtés iránti kérésének tárgyalása kapcsán titkár indítványozza, hogy egy erdélyrészi fiók létesítése iránt tétessenek kezdő lépések. — Ülés az indítványt egyhangulag elfogadja s elnökséget megbizza az előzetes tájékozás és tárgyalások megejtésével.

A G. E. O. Sz. megkeresése folytán — elhatározza választmány, hogy a Rubinek Gy. szerkesztésében megjelenő „Gazda Cimtári“ az egylet részére megrendeli.

Az O. M. G. E. átirata a köztelki gazd. előadások támogatása tárgyában, a kért intézkedések megtétetvén — szolgál tudásul.

A G. E. O. Sz. átirata a jégkárbecslőbizottságok összeállításának módosítása tár-

Legnagyobb választék és legutányosabb áron kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zsebkendő.

Női lon és chifóna ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

Fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára
Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.



Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget rendszeresen készíttve, olcsó áron találhatók. Minden fajta és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedülálló raktára.

gyában — helyeslő tudásul vétetik azzal, hogy az erdélyi részekben a biz. elnökök kijelölésének az E. G. E.-re leendő bizása javaslatba hozandó.

Az udvarhelyvármegyei társaságok egyesület kérésére a f. évi tavaszi bikakiállítás díjaira — ülés 200 koronát szavaz meg az eddigi feltételek mellett s az egyesület képviselőjében leendő megjelenésre kiküldi a titkárt.

Ugyanaz kiküldi a kiállítás tervezetét. — Szolgálat tudásul.

A kolozsvári gazd. egyesület meghívása folytán az egyesület febr. 25.-én tartandó közgyűlésére — ülés kiküldi az E. G. E. képviselőjében: Egyleti titkárt és a csatlakozó vál. tagokat.

Marostordai társaságok rk. közgyűlésére szóló meghívó — szolgálat tudásul.

Szolnokdobokavármegyei társaságok közgyűlése a febr. 26.-án rendezendő bikakiállításáról — szolgálat tudásul; egyesület képviselőjében való megjelenéssel titkár megbízatik.

Községi munkás-otthon, Békéscsaba értesítése mezei munkások ajánlása tárgyában — szolgálat tudásul.

Titkár bejelenti, hogy a városi adóhivatal által megküldött adóvallomási íveket kitöltve rendeltetési helyükre juttatta. — Szolgálat tudásul.

A cs. és kir. katonai élelmezési raktár vezetősége kérdőívet küld kitöltés végett hadsereg-ellátási ügyben. — Ülés az adatok összeállítására: elnökségből; Szász István, Dr. Cséner Lajos, Szász Ferenc, Józsa Gyula, Wolszky Győző, Dr. Seyfried Károly és Józsa Samu tagokból álló bizottságot küld ki.

Elnökség indítványára — elhatározza ülést, hogy 400 kor. értékben, 2—3 évre elosztva az összeg folyósítását, egy vetítőkészüléket vesz az egyesület a falusi előadások segédkezéül, előzőleg azonban felkéri Dr. Péter és Dr. Cséner tagokat, hogy alkalmilag Budapesten a készüléket tekintsék meg.

Erdőigazgatóság, M. Sziget, eladó tutajfákról szóló értesítése. — Szolgálat tudásul.

Jeszenszky Pál és Kovácsy Béla sátorközi sertésenyésztéséről beküldött leírás — szolgálat tudásul, a javasolt erkölcsi támogatás megszavaztatik.

Uj tagok felvételnek: Gr. Kornis Károly, Br. Bánffy Zoltán és Gr. Degenfeld Pál alapító tagok.

A Magyarországi Cimeres könyve kiadvallalat beadványa előfizetés céljából — tudomásul vétetik.

Miksa Imre indítványát a cselédtörvény módosítása tárgyában — igazgatóválasztmány elvileg elfogadja, tárgyalását azonban akkorra tartja fenn, amikor a revízió kérdése a törvényhozás napirendjére kerül.

Dr. Cséner Lajos indítványára — elhatározza választmány, hogy március elején egy 3 napos számtartási tanfolyamot rendez intelligens gazdák és gazdatisztek részére, melyre előadóként Wolszky Győző és Dr. Seyfried Károly tagokat kéri fel. A rendezés elnökségre bízatik.

Dr. Seyfried Károly a Kolozsvárott tervbe vett és létesítendő termény-tőzsde ügyét ismertetve, a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

„Az E. G. E. igazgatóválasztmány, a felállítandó kolozsvári tőzsde szervezésének kérésével, mint az erdélyrészi mezőgazdaságra is nagy horderővel bíró kérdéssel, kötelességének tartja foglalkozni és álláspontját a következőkben fejteti ki:

1. Szükséges, hogy Kolozsvárt áru- és értéktőzsde felállíttassék, hogy ezzel az erdélyi részek mezőgazd. terményeinek egy forgalmi gócpont teremtsék. Kívánják azt különösen azok a termények, melyek mint speciális erdélyiek már most is világgiaici cikket képeznek, vagy arra vannak hivatva.

2. A tőzsde azonban csak akkor lesz életképes intézmény, ha abban a mezőgazdák-nak megfelelő működési tér nyílik: úgy a tagságban, mint a vezetésben és bíróságban.

3. Utasítja az előkészítő bizottságra beválasztott tagjait az ilyen szellemben való állásfoglalásra.

4. Nézetét hivatalosan tudatja a tőzsde előkészítő bizottsággal.”

Ülés e határozati javaslatot elfogadván, ilyen értelmű átiratnak a helyi keresk. és iparkamarához leendő küldését elnökségre bízta, dr. Seyfried Károlyt pedig felkéri, hogy ugyane tárgyról az idei E. G. E. közgyűléssel kapcsolatban előadást tartani sziveskedjék.

Dr. Szentkirályi Ákos indítványozza, hogy pénztár utasíttassék a tagsági nyugtáknak minden évi rendes kiküldésére. — Pénztár utasítása elhatározottatik.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A tavaszi állatösszeírás. Utóbbi évek során az állatlétszámban beállott változások igen lényeges aktussá tették az évenkénti haszonállatösszeírást. A tavaszi állatösszeírás dolgában Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a haszonállatokat (szarvasmarha, ló, szamár, öszvér, sertés, juh és kecske) minden községben a közös legelőre kihajtás előtt, de legkésőbb március végéig, faj, kor és ivar szerint írják össze. Az összeírásnak a községekhez tartozó puszták, tanya, majorok, uradalmak és telepek, vagyis az összes külterületek állatállományára ki kell terjednie. Össze kell írni a miniszter rendelete szerint a tenyésztésre alkalmas apaállatokat s fel kell tüntetni az összeírási lapokon a közös legelőre járó állatok számát is. Ha az ellenőrzéssel megbízott elsőfokú hatóság az összeírást hibásnak, vagy hézagosnak találja, intézkedés történt azonnali új összeírás foganatosítása és a mulasztást elkövető közeg szigorú felelősségrevonása iránt. A megyékben megjelent összeírásokat május 1-ig a miniszteriumhoz kell fölterjeszteni. Minthogy pedig a multban itt-ott összeírt adatok a valóságnál kisebb állatlétszámot tüntettek fel, utasították az összeírást teljesítő közegeket, hogy a községeket meggyőzően világosítsák fel arról, hogy ez az összeírás nem szolgál adókövetés céljaira. Csupán az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaközönség érdekében történik, mert az államnak tenyészapaállatok beszerzése, közös legelők gyarapítása és javítása, valamint az állattenyésztés támogatása körüli egyéb intézkedések csak úgy vezetnek sikerre, ha az állatlétszámról és az állattenyésztés évenkénti fejlődési viszonyairól pontos adatok állnak rendelkezésre. Erre való tekintettel a miniszter az összeírást saját közegeivel is ellenőrizteti.

rendelkezésre. Erre való tekintettel a miniszter az összeírást saját közegeivel is ellenőrizteti.

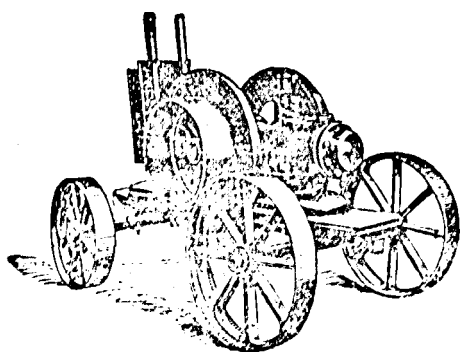
Szédelgés a szeszkontingensek körül. A nagy magánérdekeket érintő szeszkontingens ügyeket az illetékes miniszteriumok a legnagyobb diszkrécióval kezelik, hogy az érdekeltek állandó kilincselésének és az illetéktelen befolyások próbálkozásainak elejét vegyék. A felek így a döntés hivatalos közléséig állandó bizonytalanságban vannak, amit azután egyes ügynökök igyekeznek a maguk számára kamatoztatni. A folyó évi adományozások idején is két ilyen próbálkozás jutott a földmívelésügyi kormány tudomására. Az első szelidebb formájú volt. Inkább a folyamodók hiszékenységre számított. Egyszerűen ígérte a szeszkontingens megszerzését és hektoliterenként utólag 30 koronát kért. A második márt körmönfontabb volt s eljárásán határozottan rajta volt a ravasz fondorlat bélyege. Ez január 20-án tette meg ajánlatát a kérvényezőnek, mikor a döntés már megtörtént, de a felek a hivatalos értesítést még nem kapták ki. Az értesítés utja a pénzügyminiszteriumon és a pénzügyigazgatóságon át több hetet vesz igénybe. Es az ügynök, hozzájutva valamilyen módon az engedélyt nyert gazdák névsorához, ezt az időt használta fel a két léten belüli „sikerese” közbenjárás céljaira. Figyelmeztetik tehát illetékes helyről a gazdaközönséget, hogy a jövőben az e fajta szedelgőknek ne higgyenek. Kik esetleg tévedésbe ejtve, károsodtak, igényeik érvényesítése végett tegyenek haladéknélkül lépéseket a bíróságnál.

Gyümölcsészeti kurzusokat rendez a földmívelésügyi kormány a tanítók részére Lőcsén, Orosházán és Keszthelyen, a lelkészek részére pedig Budapesten és Kolozsvárott. A tanfolyamra mindenütt 16 hallgatót vesznek föl s eltérően az előző évek szokásaitól a résztvevőket tavasszal és ősszel is behívják. Tavasszal az eddiginél rövidebb időre. Ősszel pedig azért, hogy az őszi kertészeti tennivalókat is megismerjék. Remélhetőleg a földmívelésügyi kormány áldozatkészségének meg lesz a kívánt eredménye. A tanítók és lelkészek a maguk működési körében terjeszteni fogják a gyümölcsfatermesztési ismereteket, melyre kertgazdaságunknak oly nagy szüksége van.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **A Magyar Gazdaszövetség a szabadoktatási tanácsban.** Zichy János gróf közoktatásügyi miniszter leiratban értesítette a Magyar Gazdaszövetséget, hogy a szövetség részéről a szabadoktatási tanácsba Bernát István igazgatót nevezte ki.

— **Az erdélyi jellegű magyar fajta szarvasmarhát tenyésztők egyesületének** törzskönyvelő bizottsága működését megkezdette és most már egymásután kerülnek törzskönyvelésre az erdélyi magyar jellegű szarvasmarha tenyészetek. Első volt a sorban a radnóti híres tenyészet, melynek nagy és kitűnő állománya még a mult hónapban törzskönyveztetett. Elkészült a Csontos Miklós tóháti te-



Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel

Legbiztosabb hajtóerő a

G N O M

Iroda és raktár: Bécs, VI/1., Gumpendorferstrasse 72/E.

magánjáró benzín- és
nyersolajmotor.

5000-nél több motor üzemben. Könnyen kezelhető. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 2670

nyészetének fölvétele is. Most következnek: a Lázár Gábor, Ugron Zoltán, Jósika Gábor báró és Lészai Ferenc tenyészetek, melyek után még egész sora a tenyészeteknek van előjegyezve. A földm. miniszter utasította a gazd. felügyelőket, hogy tenyészállatszükségleteiket első sorban törzskönyvezett tenyészeteiből szerezzék be. Felhívjuk tenyésztőink figyelmét ezen körülményre és kérjük, hogy tenyészeteiket fennírt egyetnél (Kolozsvár, Attila u.: 10. sz.) mielőbb jelentsék be törzskönyvezésre.

— **A kolozsvármegyei tejszövetkezetek 1911. évi forgalma.** Az erdélyrészi miniszteri kirendeltség által Kolozsvármegyében létesített bátori, bodonkúti, kajántói, györgyfalvai, szucsági és válaszuti tejszövetkezetek múlt évi forgalmáról a kimutatás összeállítván, örömmel kell konstatálnunk, hogy mind a hat szövetkezet igen jó uton van a fejlődés felé, dacára annak, hogy még számtalan gyermekbetegséggel kell megküzdeniök, sőt a batosi és és györgyfalvai szövetkezetek veszteséggel zárták le az évet, de ezek a tünetek nem aggasztók, ugyanis a batosi szövetkezet a múlt évben sertés vásárlásokba nagyobb összeget fektetett. a györgyfalvai pedig künnlevő követeléseivel fedezi a veszteséget, szóval egyik esetben sem tényleges a hiány.

Az említett hat tejszövetkezetnek 1911-ben 443 tagja volt, 643 tehénnel és ugyanannyi üzletrésszel; beszállítottak a szövetkezetekbe 338.297,5 liter tehéntejet és 35.772 liter bivalytejet, összesen 374.069,5 liter. A beszállított tejből nyers tej alakjában értékesített 285.434,5 liter, vajjá feldolgozott 87.692 liter, sajtá pedig 943 liter; ezenkívül a főzés után nyert mellékanyagokból sovány sajtá feldolgozott 75.432 liter, író stb. alakjában eladatott 1111 liter. Összesen készült 3386,83 kgr. vaj és 4576,40 kgr. sajt. A szövetkezetek bevétele volt: tej- és tejtermékek eladásából 67.633 K 37 fill.; államszolgálatból és vegyesekből 1518 K 69 fill. összesen 69.152 K 06 fill., kiadásai pedig: tagoknak a beszedett tejeért 55.445 K 28 fill., szállítási és kezelési költségekre 8044 K 02 fill., üzleti költségekre 939 K 36 fill., városi vámra 1657 K 01 fill., adósságtörlesztésre és különféleké 3233 K 50 fill., összesen 69.319 K 37 fill. A tagok kaptak átlagban 1 liter tehéntejért 13,53 fillért, bivalytejért 22,22 fillért; a szövetkezetek pedig 1 liter tehéntejet átlagban 17,36 fillérért, bivalytejet 26,99 fillérért értékesítettek, mely összegből üzemi költségekre egy liter teje 3,57 fillér esett.

— **Az O. M. G. E. vidéki gazdasági előadásai.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az illető vármegyei gazdasági egyesületekkel karöltve, a földművelésügyi kormány támogatásával február 24-én Léván, március 3-án Veszprémben és március 16-án Aradon a tanultabb gazdák számára gazdasági előadásokat rendez. Az előadók Újhelyi Imre, Ráczó Imre, Bánvárti Sándor, ifj. Sporzon Pál, Berger K. Lajos, Barna Balázs, Kovácsy Béla, Czako Béla, Lovassy Sándor, Ferenczy Ferenc, Fáber Sándor, Kerpely Kálmán, Rácz Mihály, Besskó József és Ormándy János gazdasági akadémiai tanárok lesznek.

— **Az O. M. G. E. szőlőműtrágyázási kísérlet.** Azok a figyelemreméltó eredmények, amelyeket a szőlők műtrágyázás terén a legutóbbi évek folyamán a külföld hegyi szőlőiben, nálunk pedig egyes homoki szőlők területein

elérni tudtak, érlelték meg az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben azt az elhatározást, hogy immár a maga részéről is kiterjedten foglalkozzék szőlőműtrágyázási kísérletekkel. A kiszemelt kísérleti telepek sorában Tokajhegyalja Badacsony, Aradhegyalja, Mór, Pécs, Vilyány, Nógrád, Bihar hegyvidékei, az alföldi homokos tájak sorából pedig Kecskemét, Szeged, Pest, Nyírség és a Hajduság bortermő vidékei szerepelnek első sorban. A kísérletek céljaira egyelőre 15 000 korona értékű műtrágyát bocsátott az O. M. G. E. a kiszemelt szőlőtulajdonosok rendelkezésére. A több évre tervezett kísérleteket az O. M. G. E. saját szakközegei által fogja ellenőrizni. A mutatkozó eredményeket pedig annak idején a legszélesebb körben közzéteszik.

— **A magyar buza védelme.** Évek óta támadják a magyar buzát, melyről igyekeznek kimutatni, hogy bizonyára degenerált, mert nem olyan jó, mint amilyen azelőtt volt. Ennek ellenkezőjét mi sem bizonyítja jobban, mint az 1911-iki évjárat, midőn hat helyről kapott az Országos Kémiai Intézet az ország különböző vidékéről származó olyan buzát, amelynek a litersúlya a 840, sőt 850 grammot is meghaladta. Ez pedig hektóliterben 85 és 86 kilogrammos buzát jelent. Kossutány Tamás dr. a kémiai intézet igazgatója erre való tekintettel fölkéri azon gazdaságokat, amelyekben 83, vagy azon felüli súlyos buzák vannak raktáron, hogy azokból 5—5 kilogrammot az Országos Kémiai Intézethez díjtalan vizsgálatra és a Mezőgazdasági Múzeum buzaterméiben való kiállításra beküldeni sziveskedjenek.

— **Országos kukoricakiállítás Budapesten.** Ismeretes, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagyszabású országos kukoricakiállítás rendezését vette tervbe 1913. év tavaszára. A kiállítás rendezése biztosítva van, mert a földm. kormány jelentős anyagi támogatás megadását helyezte kilátásba. A Kerpely Kálmán elnöklésével kiküldött rendezőbizottság folyó hó 20-án tartja első ülését a Köztelken a kiállítás összes megállapítása végett. A rendezőbizottság elnöke Jeszenszky Pál királyi tanácsos, ügyvezető titkár lesz.

— **Uj takarmánynövény.** Máramaroszigetről jelentik: A máramarosi hegyvidéki kirendeltség egy új takarmánynövény meghonosítására tesz kísérletet a Técső tulajdonát tevő külsőségeken. Az új növény Amerikából került hozzánk és nemcsak leveles takarmányt szolgáltat, de gumós gyökere is meglehetősen szaporos. A gumó ötször annyi terményt ad, mint a burgonya. — Ugyancsak Máramaroszigetről jelentik, hogy Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter támogatásával megalakul Técsőn a rétművelő társulat. A társulat célja az okszerű gazdálkodásnak a kisgazdák között való terjesztése és a rétművelésnek kísérlet utján való ismertetése. A társulatnak eddig husz tagja van.

— **A saazi komlópiacról.** Az O. M. G. E. tudósítójának utolsó jelentése óta a komlópiac, mely eddig csekély forgalom mellett nyugodt lefolyású volt, január közepén élénkült, később pedig a készlet csekélysege és egy nagyobb saazi tétel eladása folytán tovább szilárdult, úgy hogy középminőségű komlóért 430 koronát kínáltak, míg jó közép- és elsőrendű áru 435—445 koronáért talált vevőt. Egy nagyobb tétel uradalmi komló pedig 400 koronát ért el. Idegen komló iránt élénk volt az érdeklődés. A csekély készlet folytán azonban a forgalom korlátolt volt, tartott ár mellett. Az utolsó saazi árjegyzés szerint elsőrendű és szemelt áru 440—450, jó közép

435—440, közép 430—435 és alsórendű 420—430 korona 50 kilogrammonként. Január végén az irányzat szilárd. Az ár emelkedő.

— **Sortrágyázóvetőgépbemutató Hatvanban.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter anyagi támogatásával március hó 24. és 25. napjain a hatvani uradalomban sortrágyázóvetőgépbemutatót és próbát rendez. A bemutatás alkalmával az országos növénytermelési kísérleti állomás vezetője előadást tart a sortrágyázással eddig elért eredményekről, az egyesület műszaki bizottságának, ezzel megbízott tagjai pedig magyarázattal szolgálnak a gépek szerkezetére nézve. A gépeket legkésőbb március 20-ig a bemutatás helyére kell vinni. A próbákban a gépek megérkezésük sorrendjében vesznek részt. A gyárosok megkeresésére záros határidőn belül válaszol a rendezőbizottság.

— **A szövetkezetek szaporodása az O. K. H. ban.** Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezetek száma a múlt évben 2270-ről 2336-ra emelkedett, melyeknek működési köre 6974 községre terjedt ki. Január hónapban a központ kötelékébe tartozó szövetkezetek száma 2341, az érdekelt községeké pedig 6993.

— **A gazdák III. számtartási tanfolyamára** csak 150 hallgatót vesznek föl. Arra kéri tehát a tanfolyamon résztvenni óhajtókat, hogy a felvételre sürgősen jelentkezzenek az O. M. G. E. üzemi bizottságánál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.). A jelentkezés határideje február 25-én jár le. Az esetleges lemondásokat a befizetett tandíj visszatérítése mellett szintén csak a fent jelzett időig veszik figyelembe.

Szőlőoltványok,

sima és gyökeres európai, valamint amerikai szőlővesszők

legmegbízhatóbb beszerzési forrása:

Kopányi Imre szőlőgazdasága,

szőlővessző és oltványtelepe,

Margitta, Biharmegye.

Tessék ismertető füzetet kérni, mely igen fontos dolgokat tartalmaz, érdeklődőknek a telepkezelőség ingyen és bérmentve készséggel megküldi.

2675

— **Tenyészállatvásár Nagyszebenben.**

Az állam és a vármegye által segélyezett díjazással és dicsérő oklevelek kiosztásával egybekötött XXIII. időszykos tenyészszarvasmarha vásár Nagyszebenben 1912. évi április hó 1. és 2-án fog megtartatni.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

Tavaszi bérszántások eszközlésére kétgéprendszerű Kemnafele forrógőzekével a legjutányosabb ajánlattal szolgál a Marosmenti Gazdák első gőzeke szövetkezte, Marosvásárhely.

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszárazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Uradalmi számadások

átvizsgálását elvállalja e téren nagy gyakorlattal bíró ²⁵⁶⁴
szakember.

Cím a kiadóhivatalban.

Kerestetik

több évre haszonbérbe

150—250 kat. hold

természetes és jó legelő,

bő itató vízzel,

1—35 kilométer távolságra

Kecsedtől

u. p. Nagyiklód (Szolnok-dobokamegye)

Kecsedti gazdaság.

2688

TÖRLEY

PRIMA CASIO RESERVE

2673.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betáblázás mellett a mindenkori pénzügyviszonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglévő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10—50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös annuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017

Az igazgatóság.

Lázár Gábor uzdiszentpéteri bérletébe

egy gazdasági Ispán kerestetik, erős, egészséges, magyarul és románul beszélő, bennkosztoló, ispáni és számtartói teendőket végezni tudó, gazdasági intézetet végzett ember, jó írása legyen, mert gazdasági számadásokat kelvégezni.

Állását március végéig elfoglalhassa.

Ne legyen nagy igényű, mivel minden teendőre az utasítást megadom.

Ajánlatokat bizonyítvánnyal:

Uzdiszentpéterre kéri:

2703

Lázár Gábor.

Gépész-kovács

kerestetik május elsejére való belépésre,

aki józan életű, lóvasalást, gazdasági gépek javítását érti és egy helyben huzamosabb ideig szolgált.

Bizonyítvány másolatok, fizetési igény megjelölésével küldendők:

Báró Bánffy Dezső örökössei kissármási gazdaságába.

Kolozsmegye.

2701

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű tisztafajanyagra

NAGYENYED-re
Alsófehér c.

Gyümölcsfacsemeték
sétányiak, díszeserjék, füvelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok
(elsőrendű áru) európai és amerikai sima és gyökereu vesszők. Oktató díszárjegyek ktvánatra ingyenes.

FISCHER

2664

Modern gazdasági épületeket,

mindennemű istállót, tejgazdasági és hűtőtelepeket, takarmánycsűrőket, pajták, takarmányszárítókat, gazdasági erő-és világítóüzemeket

tervez és berendez,

a gazdaság körében előforduló építészeti és gépészeti kérdésekben tanácsot át ²⁶⁶⁹

Ésső Andor és Hocheltzer Ö. ön

építész és műszaki irodája, Budapest,

VIII., Bross-utca 97. sz.

Telefon 92—80.

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2666

Műtrágyát

Értékesítő

Szövetkezet

Budapest, V. kerület,

Fürdő-utca 8-ik szám.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönök, szerzek
konvertálók más intézeti terheket, rendbeszedem egy-
tal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapoto-
kat, gyors és költséget kiméző eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től
adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen
katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50
év alatt kisorsoandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.
A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagysze-
benben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ ki-
fizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:
magán- és bérházak birtokok és bérletek erdők, bá-
nyák és ezek termékeiük adás-vételi ügyeleit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség
GOMBOS BENŐ Kolozsvár, FERENCZ JÓZSEF-UT
13. SZÁM ALATT.
A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége.


Szőlőkötöző-fonal
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben
és legjutányosabban a

Fischer-féle
zsák és ponyvagárban Budapest
Nádor-utca 31-33 sz. szere-
hető be. A Fischer-féle zsák
impregnált szavatolt tiszta lenből
készült vízhatlan ponyvák nagy
strapa mellett is eltartanak 10-12
évig. A 28 év óta fennálló Fischer-
féle zsák- és ponyvagár az ország
legjelentékenyebb uradalmának és
viszonteladóinak szállítja.
Pontos, szolid kiszolgálás.
Ponyvakölcsönző Intézet.
Tessék ajánlatot kérni!
2260

Eladó juhok.
180 drb.



erdélyi racka nőstény és 7 drb. Karakul kosból álló, tejelés szempontjából évek óta kiválasztott juh-állomány a Karakul kosok után születendő bárányokkal együtt, birtok bére adása miatt **eladó.**
Értekezhetni szóval vagy levélben a tulajdonos:
Sperker Ferenczel, Szentdemeter,
u. p. Nagy-Kend.
2702

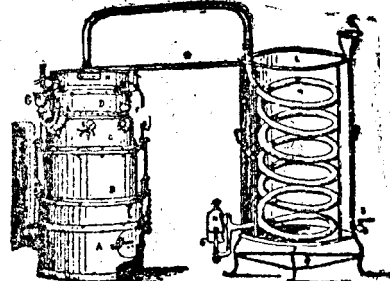
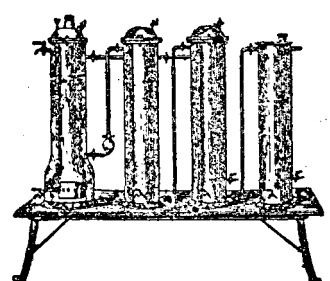
A Hüller-féle „KING“
gyors-meszelő és fertőtlenítő gép.
az ecset munka 20-szorosát teljesíti,



Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!
A „King“ kiváló gyorsmeszelő- és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyúk teljesen tömör sárgarézből készülnek, javítások majdnem teljesen kizártak. »King« tömlővezetékkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozás és előmunkálattal feleslegessé tesz.
Ezen gép egy nap alatt kifizetődik.
Gyártók azonkívül: 2684
Pittore és Triumph
nevű gyorsmeszelőt is.
Meszelőm szivattyút asonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás. Meszelőm ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két vagy háromágú (szóróva) 60 koronától 320 koronáig.
IG. HELLER, Bécs, II., Prater Schrotzberg-Strasse 1.
Kérjenek leírást. Képviselek kerestetnek.

Eladó Héjjasfalván
(vasutállomás, posta, távirtda, telephon)
egy 340 kat. hold terjedelmű, tagosított földbirtok.
Fele erdő, fele első osztályu szántó és kaszáló s egy hold komlós.
Mintegy 20 hold belsőséggel, lakházzal, gazdasági épületekkel és zsellérházakkal.
Értekezni lehet Kolozsvárt,
Kozma Ferenczel,
Hunyadi-tér 21.
2693

Legújabb gyümölcstörkőly és bor-seprű leparoló készüléket, vízfürdős kazánnal, minden alaku pálinkafőző üstöt, új szeszdó előírás szerint készít. Borhevítő pasteurizáló készülékek hűtővel a legjobb minőségben és csinos kivitelben szállít, gyári berendezések és felszerelésére ajánlja magát:
Gállik Lajos rézműves-mester
BUDAPEST, VII., Kertész-utca 8. szám.

Képes árjegyzéket bérmentve küld. Ócska rezes (a vó árban beeserél.

Illyés Albert birtokosnak gazdaságai egyikében
szükséges egy erős, egészséges, magyarul és románul beszélő, fiatal, benn-kosztoló, ispáni és számtartói teendőket végezni tudó, gazdasági intézetet végzett ember. Jó írása legyen; mert a gazdasági számadásokat kell vég znie.
Allását március 20-án kell elfoglalnia.
Ne legyen nagy igényű: mert oly gazdaságba lesz alkalmazva, mely 250 hold terület és egy vizimalom lesz felügyeletére bízva.
Ajánlatokat bizonyítvánnyal:
Mező-Méhesre kéri Illyés Albert.
2698

Eladó
Dr. gróf Teleki Domokos ur Omé tósága, többszörösen kitüntetett geryeszegi magyar erdélyi tenyészetében
10 drb., erős esontozatu, nagytüstü, kifogástalan külémű, tenyészképes,
2 évet töltött bika.
Érdeklődőknek megkeresésre készségge ad felvilágosítást Geryeszeg, (posta, távirtda, telefon, vasutállomás.)
Pálffy Dezső,
intéző.
2687

Ha „FORHIN“-nal permetez,

2686



I - SZOR
kevesebb
a gond,
II - SZOR
kevesebb
a munka,
III - SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
bordói keverék

Ész állapotban nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármely harmatnál permetezhet vele. Semmi üledéke nincs
Számítalan elismerő nyilatkozat!

Gyártjuk az eddig Dr. Aschenbrandt
szabadalmát képezett **Rezkénport és bordói port is.**

FORHIN-gyártó, Budapest,
VI., Váci-ut 93.

kérjen ingyen és bérmentve leírást.

KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Irodák:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)

Üzleti órák reggel fél 9-től déli 1-1 2 óráig.

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogház: Király-u. 3. szám alatt

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Leszámít váltókat, kisorsolt és egyéb értékeket mérsékelt kamatláb mellett.

Jelzálogkölcsönöket készpénzben ad

2004

ház- és földbirtokra

10-60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsönöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Értő papirokat vesz és elad, ezek eladását közvetíti.

Utalványokat állít ki külföldi piacokra.

Árukra előlegel ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betarolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett.

Báró Petrichevich Horváth Arthur
küküllőszéplaki gazdaságában 400
mm. igen szép, nagy keményítő tar-
talommal bíró, vetési célokra alkal-
mas, egészséges

Imperator burgonya eladó

100 klgként 8 koronaért

loco Bonyha vasuti állomás.

2700

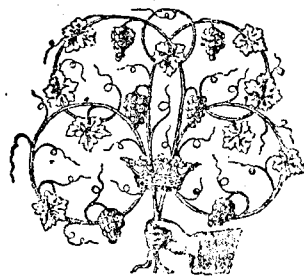
Eladó birtok.

Kolozsmegye Kolozs-Boós községében, Hatfaludi Mórné
Cserényi Ilka tulajdonát képező, mintegy 10 holdnyi bel-
sősége és 323 holdnyi egy tagba levő tagosított birtoka,
a rajta lévő épületekkel együtt, közvetítő kizárásával szabad kéz-
ből eladó. A tag a Kolozs-karai vasuti állomástól egy fél-
órai távolságra esik.

Venni szándékozók forduljanak: idősb Hatfaludi Mórhoz
Hidalmásra. u. p. ugyanott, (Kolozsmegye.)

2692

Szőlőoltványokat



saját telepünkön
termelt, I. oszt.
minőségben, 60
bor- és csemege-
fajban lelkiismer-
etes kiszolgál-
tatás mellett
szállít:

Róth Testvérek
szőlőoltványtelepe

Medgyes. Nagyküküllőmegye.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

2683

A legkiválóbb faju nemesített
gyümölcsfák

kaphatók Hoffmann Ignác

Szeged

2689

njszerekl 50 kat. hold területen levő
gyümölcsfaiskolájában.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szőlőtelepítő! A sikeres telepítés első feltétele a jó anyag és a kellő alanyfajta alkalmazása!

Ajánljuk: saját termelésű fásoltványainkat, amerikai sima és gyökeres, európai
sima vesszőinket, teljesen kifogástalan elsőrangú minőségben.

Marosmenti Szőlőoltványtelep Szövetkezet.

központi iroda: Marosvásárhely Széchenyi-tér 52 sz.

Telep: 120 kat. hold területű.

Telefon szám: 3.

Sürgőnycim: Szőlőtelep Marosvásárhely.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix.



KWIZDA FERENCZ JÁNOS

Korneuburgban, Wien mellett.

az osztr-magy. cs. és kir., a román kir. és bolgár kir. udvarának állatgyógyásza i cikkeiben szálítój, szabadalomtulajdonos, k.ületi gyógyszerész

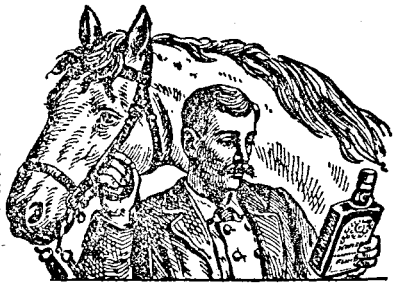
**KWIZDA-féle
RESTITUTIONS-FLUID**

mosóvíz lovaknak.

Ara egy üveg 2 korona 80 fill.

50 év óta használják udvari istállóban és versenyistállóban, nagyobb megerőltetések előtt és után erősítőszert az erő visszaszerzésére, továbbá az izmok merevsége esetében s.b., a lovakat a trainingben erőpróbaakra képesíti.

Cimke- és csomagolás védve; valódi csak a fent látha ó védjeggyel.



Kwizda-féle

békavarkenőcs lovak és szarvasmarhák számára, 1 tégely . . . 2 kor.

Blister,

szárke, erős bedörzsölés, 1 tégely 2 kor.

Patakenőcs,

merev és törődött patak megvédésére, 1 szelece à 40 gr. K 250 fill.

Pataragasz,

mesterséges pataszaru, 1 rudacs 1 kor 60 fill.

Kwizda-féle Kresolin-kenőcs patakonzerváló szer, 1 szelece à 1/2 kiló . . . 2 kor. 20 fill.

Kólika-pilulák, lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelece 3 kor. 20 fill., 1 karton 1 kor. 20 fill.

Gillszta-pilulák, lovak számára, 1 bádogszelece ára kor. 3 20, 1 karton kor. 1 20.

Hashajtó-pilulák, lovak számára (Physie), 1 bádogszelece 4 korona. 2660 I.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és napenkénti postai szétküldés a főraktár által: Kwizda Ferenc József cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Wien mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

2681 I.

Gépek és formák

homok értékesítésére.

Cementtörcserépgyártógépek, betonürtömbugyártógépek, cementfalazótégelygyártógépek, cementalagszógyártógépek.

FORMÁK

csatornázási csövek, lépcsők, kerítésoszlopok stb. előállítására.

KÖTÖRÖK. PRÉSEK

BETONKEVERŐK.

L. C. M.—Cementfestékek.

Különlegességi gépgyár.

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett (Németország).

443 sz. árjegyzék díjmentesen.

Telefon 410.

Winkler József

Telefon 410

szőlővessző és szőlőoltvány termelő Arad, (Batthyány-utca 11.) Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy ez évi terméséből:

1.000,000

kiváló szép, fajtisza, dus gyökérzetű bor és csemegefajta

szőlőoltvány

ugyszintén nagymennyiségű:

sima és gyökeres Riparia Portalis

szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árak mellett.

Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál:

Winkler József,

Arad, (Batthyány-utca 11.)

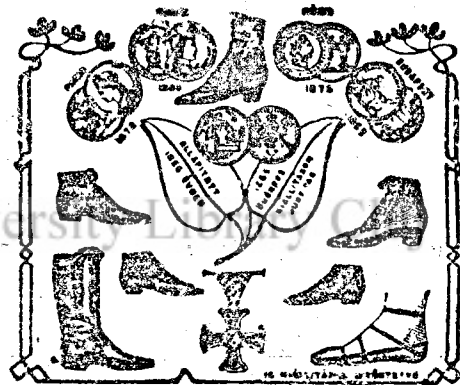
2674

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.



2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

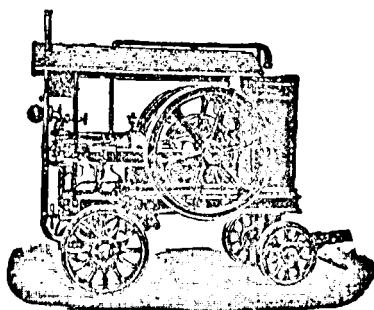
Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körút 37. szám.



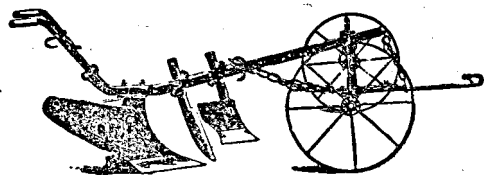
Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.

Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.



A „Bächer“

féle egy és többvasu

acélek és hegyiekék

a legjobbak.

Az ekéjek törhetetlen tégelyacélból készülnek és



az ekék feltűnő kevés

vonóerőt igényelnek.



Árjegyzékkel szívesen szolgál:

Bächer Rudolf

eke és talajművelő eszközgyára.

Magyarországi vezérképviselő:

B U D A P E S T, VI.,

Az eredeti „Melichar“ gyártmányu

„Unicum Drill“

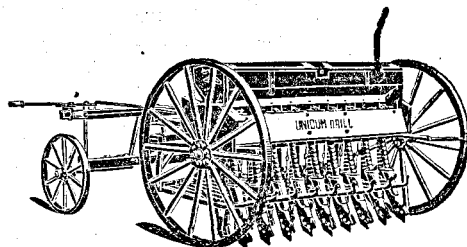
sorvetőgépek és az ezzel azonos vető-
szerkezetű sortrágyázásra berendezett

„Imperator“

vetőgépek utólérhetetlen tökéletességüknél fogva páratlan köz-
kedveltségnek örvendenek.

Óvakodjon

: utánzatoktól! :



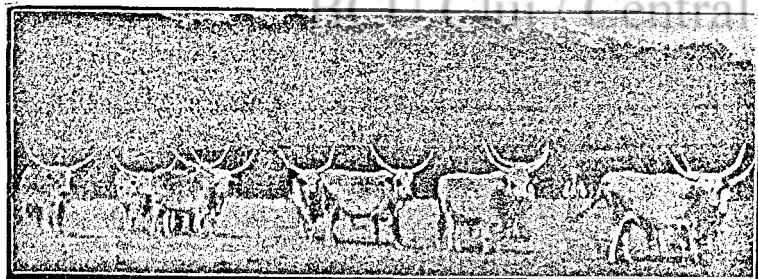
Melichar Ferenc

szabadalmazott vetőgépgyár.

Szücs Zsigmond.

VI., Nagymező-utca 68. szám.

2072



Eladó bikák.

A szentdemeteri javított, gyorsfejlődésű magyar fajta, orsz. törzskönyvezett, hirneves szarvasmarha tenyészet, a növendék bikák és bikaborjokkal együtt, egy év előtt az erdélyi róm. kath. státus által megvásároltatván, annak a Maros folyó mentén elterülő, kitűnő jó minőségű rétek és legelőkkel bíró „Ratnót“-i uradalmában (Kisküküllő-megye) tovább tenyésztetik és pedig a tenyészet megalapítója s eddigi tenyésztője lovag Sperker Ferenc, a státus uradalmi igazgatójának vezetése mellett, teljesen az eddigi rendszerrel és eredménnyel.

Az ország hirnevesebb tenyészeteinek apaállat regenerátorait eddig a szentdemeteri tenyészet szolgáltatván, a fentjelzett tenyészhely tekintetébeni változás azzal tétetik közhírré, hogy jelenleg és folytatólag egész éven át beszerezhetők, darabonként 1000 koronától fölfelé, hatalmas, oszlopszerű végtagokkal bíró, kiváló szép és corecte testalkatu tenyészhibák, amelyeknek sulya 2 éves korban feltétlenül legalább 600 kilogramm, sőt nem ritkák a 700 kilogrammos s azon felüli sulyu példányok is.

Az erdélyi római katolikus Státus radnóti uradalmának intézősége.

2667

A „Sándortelep“ Ujvidéken

azonnali vagy tavaszi szállításra, évek óta a legnagyobb elismerésben részesülő megbízható termékeit ez idén is megvételre ajánlja és pedig:

Fásoltványokat,

Zöldoltványokat,

Amerikai alany vesszőket,

Különféle értékes hybrideket,

Európai gyökeres szőlővesszőket,

Európai sima szőlővesszőket, oltási célokra,

Európai sima szőlővesszőket, kiültetésre.

Legjobb és fajtiszta minőségben. Olyan dus választékban, minőt egyetlen hazai telep sem nyujthat. Nagy mennyiségben.

Jutányos árak mellett.

ADAMOVICH SÁNDOR

szőlőnagybirtokos és a „SÁNDORTELEP“ tulajdonosa
UJVIDÉK (Bács-Bodrogmegye).

Képes árjegyzékemet a fajok részletes leírásával, kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.

2677